

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАРИЈАТ ПРЕДСЕДНИКА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

25. 06. 20

Примљено:	Број	Примио	Вредност
Организациона јединица			
ЈЛ			

За Председника Републике Србије
за г. Александра Вучића

За Министарство финансија
за Министра г. Сенишу Малог

Предмет:

**МОЛБА ЗА ИЗМЕНУ ЗАКОНА И ДОНОШЕЊЕ НОВИХ, КОЈИ ЋЕ
УНАПРЕДИТИ ПОСЛОВНИ АМБИЈЕНТ И ПРАВНУ СИГУРНОСТ, ЗА РАД
РАЧУНОВОЋА И ПОРЕСКИХ ОБВЕЗНИКА**

На основу члана 204. став 2 и члана 244 Закона о привредним друштвима („Сл.гл.РС“ број 36/2011,99/2011,83/2014,5/2015 и 44/2018) и члана 18 Статута Рачуноводствене коморе Србије, одржана је редовна седница, СКУПШТИНЕ УДРУЖЕЊА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ.

После анализе претходног рада, вођена је дебата о будућим активностима и како удружене РКС може допринети унапређењу правне сигурности за рад рачуновођа и законских заступника.

Као и у ранијем периоду, анализирана је примена одређених прописа који чине рад отежаним и правно несигурним.

Рачуноводствена комора Србије је до сада доставила 4 иницијативе од 2018.г. са преко 50 предлога, у Министарство финансија, неке иницијативе су достављене и кабинетима, Председнице Владе Републике Србије и Председника Републике Србије, где смо указали шта ће се десити, ако поједини прописи буду усвојени, односно какве последице ће произвести, ако не буду, што пре, измењени.

На жалост, један мањи део предлога је уважен а већи није, а неки, као уведени тест самосталности за предузетнике, је нанео велику штету предузетничкој делатности и буџету Србије, што смо ми из РКС у стручној анализи коју смо доставили и предвидели и покушали утицати да се та одредба у Закону о порезу на доходак грађана не усвоји.

- На седници Скупштине РКС усвојени су закључци, са предлогом да се они доставе

Председнику Републике Србије, г. Александру Вучићу и затражи његова подршка, за измену одређених закона који уводе или ће увести, у правну несигурност и погоршати пословни амбијент у Србији, за рад рачуновођа и пореских обвезника али негативно утичу или ће утицати и на надзор пореских прописа као и на буџет Србије. Такође предложено је доношење новог закона, који ће уредити рад, за регистроване предузетничке делатности и за неке специфичне облике рада, где физичка лица остварују приходе, као што су фриленсери, радници на интернету и слично. Закључено је да се Закључци Скупштине РКС доставе и у Министарство финансија, г. Синиши Малом, коме су раније достављене 4 Иницијативе за унапређење прописа и процедура.

Скупштина Удружења Рачуноводствене коморе Србије, дефинисала је закључке и предлаже следеће:

1. **Предлажемо да се укину одредбе Закона о електронском фактурисању** које се односе на приватни сектор јер су у супротности са одредбама Закона о ПДВ-у и Закона о фикализацији. Европска директива такође предвиђа Е фактуре за јавни сектор што и ми подржавамо.

Ако су одредбама Закона о фикализацији предвиђене, од 1. јанура 2022.г. обавезе евидентирања промета преко фискалне /онлајн/ касе, за већи део делатности и да ће Пореска управа (која је у складу са Законом о пореском поступку и пореској администрацији-ЗППА, овлашћена институција за евидентирање пореских обавеза, надзор над испуњавањем тих обавеза, у складу са законом код пореских обвезника, односно која врши контролу и наплату пореза), имати увид у промет на мало код привредника (осим промета јавног сектора) на основу могућности праћења евиденције промета кроз фикалну касу, зашто се Е-фактуре уводе за приватни сектор за ПДВ обвезнике? Самим тим нелогична је одредба у Закону о електронском фактурисању о увођењу Е-фактуре за приватни сектор. Још већа нелогичност у Закону о електронском фактурисању јесте, да се Систем електронских фактура керира и налази у Е-управи која нема надлежности над приватним сектором. Чак и ако се инсистира да се уведу е-фактуре и за приватни сектор, оне треба да се достављају директно у Пореску управу, односно да се Систем електронских фактура креира у оквиру **Пореске управе Србије, која је већ успешно провела реформу Обједињене наплате пореза и доприноса и прешла у целости на електронске пореске и из свих осталих наведених разлога и њене надлежности над пореским поступком, Систем електронских фактура мора да буде у Пореској управи.**

Дакле недопустиво је да као предлагач Закона о електронском фактурисању буде Министарство финансија, које је надлежно за Пореску управу која врши надзор примене пореских прописа а да се делегира Систем електронских фактура у Е-управу. Велико је оптерећење за привреду посебно за предузетнике и микро правна лица којих је највећи број у Србији, нова набавка софтвера и уређаја неопходних за израду, слање и пријем е-фактура, или ако то не могу, мораће да ангажују Информационог

посредника, што повећава трошкове рада и уводи у правну несигурност, могуће злоупотребе службених података и службене тајне.

Дакле Закон о електронском фактурисању уводи у правну несигурност приватни сектор и тражимо његову измену, уз подршку хиљаде рачуновођа и пореских обвезника из приватног сектора.

2. О правној несигурности и потреби измене Закона о ПДВ члан 10. став 2 тачка 3) који прописује обавезе за пореске дужнике, предлагали смо измене и у претходној иницијативи.

Шта чини правну несигурност за државу и рачуновође по питању ове одредбе навешћемо кроз следеће образложење.

За државу представља изузетно умањене прихода од ПДВ у земљи, од 15.10.2015.г., јер додата вредност у вршењу промета, у грађевинској делатности, у коначно салдирању евиденција ПДВ код свих учесника у промету, произилази да од 1. јанура 2021.г. неће бити „углавном“ опорезована за извршене промете добара и услуга преко 500.000,00 динара.

Због велике правне несигурност за буџет Србије, од 15.10.2015.г., где је у децембру 2020.г. због прописане измењене одредбе и примени члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ, где се пореским дужником сматра прималац добара и услуга у грађевинској делатности, за промет добара и услуга који прелазе преко 500.000,00 динара и даље се ствара „буџетска рупа“ за неплаћен велики део прихода од ПДВ у земљи, и потребно је због правичности опорезовања свих грана у Србији, мењати ову одредбу и увести опорезивање промета које врше извођачи радова (без ограничења до 500.000,00 динара).

3. Неопходно је ХИТНО изменити Закон о ПДВ и Правилник о ПДВ евиденцијама, (који је у примени од 1. јула 2021.г.) где би се методологија систематизовања ПДВ евиденција, у складу са пореским аспектом, заснивала на евидентираним улазним и излазним рачунима/фактурама, из КУФ-а и КИФ-а. Извештавање за ПДВ обвезнике по пореским периодима према Пореској управи, треба да буде из тих ПДВ евиденција кроз ПДВ пријаву од 45 до 50 поља, као што је имају развијене земље које имају опорезивање, порезом на додату вредност. Да су наши предлози и образложења били крајње оправдани и стручни и у интересу доброг пословног амбијента, потврђује и оцена Светске банке, да се Србија, у области ПОРЕЗА, за 2018.г. налази на 88 месту, на Доингбусинес листи, што је у односу на 59 место, када је била сврстана Србија у 2015.г. због уведене Обједињене наплате пореза и доприноса, сада заиста велико погоршање.

На Скупштини је поновљено образложење и разлози за ХИТНУ измену прописаних постојећих правила за ПДВ евиденције, из разлога што сада увелико, уводе у могућност пореског прекршаја па и пореског кривичног дела, законске заступнике и рачуновође, који воде пословне књиге за ПДВ обвезнике:

Правилник и ПОПДВ су преобимни и не служе сврси обрачуна ПДВ-а. Наш правилник садржи 155 колона и 280 поља, 6 пута више него у земљама Европске Уније. У Немачкој то је ПДВ пријава са 45 колона. Просек у Европској унији је 39 колона, са

предлогом Европске комисије да буде јединствена пореска пријава ПДВ за целу Европску унију са 36 колона;

Поставља се питање зашто је овакав правилник о евиденцији ПДВ и обраса ПОПДВ овако направљен и у чијем је он интересу?

Само упутство Пореске управе о попуњавању пореске пријаве ПДВ и обрасца ПОПДВ као и примени Правилника о ПДВ евиденцијама, садржи преко 180 стране. У образац се уносе подаци које није могуће упоредити са подацима евидентираним у главној књизи, на припадајућим контима. Много података мора да се води ручно и ручно додаје у одређена поља, што значајно повећава обим рада и повећава могућност пореских прекршаја.

Због свега наведеног и других одредби, Скупштина РКС захтева ХИТНУ измену Правилника о ПДВ евиденцији и укидање одредби које налажу евиденције у прегледу ПДВ у Обрасцу ПОПДВ који се предаје у прилогу ПДВ пријаве. Такве преобимне податке није у могућности, у одређеном периоду, када се предају месечне и тромесечне пореске пријаве ПП ПДВ и Обрасци ПОПДВ у прилогу, да подржи ни Телеком који врши пренос података, нити сервер Пореске управе и апликација Е-порези а последице трпе све рачуновође и законски заступници.

Такве сложене ПДВ евиденије нема ни једна земља у Европској унији као и на Балкану.

4. На Скупштини су поновљени ранији захтеви, да АПР буде обвезник примене Закона о спречавању прања новца а да се законом пропише, да рачуновође као обвезници примене закона, имају исте обавезе као адвокати. Пружаоци рачуноводствених услуга су неправедно преоптерећени и доведени у правну несигурност везано за примену Закона о спречавању прања новца и неопходно је обезбедити да имају обавезу за поједностављено праћење странки, поготово што су мимо закона остали рачуновође који воде интерна рачуноводства у привредним друштвима, где је прање новца још више могуће с обзиром на износе финансијских трансакција, величину капитала са којим располажу и укупних прихода које остварују. Ово је важно посебно што од 1. јула 2021.г. ступа на снагу Закон о дигиталној имовини, где мора од АПРа, бити појачан надзор над стварним власницима, који ће оснивати привредна друштва и куповати уделе, од новца који су стекли продајом криптовалених валута, где се мора спречити прање новца, а пружаоци рачуноводствених услуга имају превелике одговорности према закону.
5. Предлажемо измену Закона о рачуноводству, јер у складу измењеним Законом о рачуноводству у 2019.г. и анализом која правна не сигурност треба да произађе из поједних његових одредби за будући рад пружаоца рачуноводствених услуга, на Скупштини РКС је потврђена ранији предлог, да се допуни, члана 18. став 1. тачка 2) која прописује, да вођење пословних књига се може поверити лицу које није осуђено правоснажном пресудом за кривично дело у смислу закона којим се уређује одговорност правних лица за кривична дела.

Рачуноводствена комора Србије сматра, да није оправдано да пружалац рачуноводствених услуга, који би рецимо из нехата, био кажњен за кривично дело због прекршаја у саобраћају, да због тога изгуби, трајно, право да пружа рачуноводствене услуге. Предлажемо да се допуни ова одредба, да се односи на кривична дела против привреде и имовине и да гласи: "Предузетник који има регистровану претежну

делатност за пружање рачуноводствених услуга, као ни сарадник предузетника, не може бити лице које је правноснажно осуђено за кривична дела против привреде и имовине из члана 16. став 5. овог закона”.

Такође, предлажемо измену члана 16. став 5. Закона о рачуноводству у делу, “Лице које је правоснажно осуђено на казну затвора за кривично дело у Републици Србији или страни држави, не може да обавља послове вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја из става 4. овог члана, у складу са овим законом и обавља друге послове у области рачуноводства, утврђене овим законом”, да се измени део везано за кривичну одговорност и да одредба гласи, “ Лице које је правоснажно осуђено на казну затвора за кривично дело против привреде и имовине, у Републици Србији или страни држави, не може да обавља послове вођења пословних књига”.

6. Предлажемо измену Закона о рачуноводству и да се стицање звања у области рачуноводства, омогући свим професионалним удружењима који окупљају рачуновође, без условљавања чланством у ИФАЦУ, јер та није прописана одредба и пракса, у већини земаља. Министарство финансија треба да дефинише програм стицања професионалних звања за рачуновође и да конкуришу професионална удружења за добијање сагласности од МФ за организацију стицања професионалних звања. Предлажемо да се измени одредба Закона о рачуноводству и продужи рок за упис у Регистар пружалаца рачуноводствених услуга са крајњим датумом, 31.12.2023.г., због свих оптерећења којима су биле изложене рачуновође и отежан њихов рад, у време пандемије.

7. Скупштина РКС иницира, уз подршку и неких других пословних удружења, доношење Закона о предузетништву (предузетницима) као основног, кровног, закона за пословање у привредним делатностима, које врше физичка лица, који ће се уредити и неки специфични послови, које врше физичка лица.

Недавно је одржан Округли сто у организацији Рачуноводствене коморе Србије, Удружења Заштитник предузетника и привредника Србије, Дигиталне заједнице Србије и Удружења фриленсера и предузетника Србије, на коме је једногласно закључено да је предузетничка делатност у Србији угрожена разним прописима и да је неопходно донети Закон о предузетницима и подржати развој предузетничке делатности.

Подсећамо да око $\frac{3}{4}$ регистрованих пореских обвезника у Србији, представљају предузетници и у том смислу, обавеза државе је да уреди предузетничку делатност у једном, кровном, Закону о предузетницима.

Предлажемо да чланови радне групе, између осталих, буду представници Рачуноводствене коморе Србије и ових других наведених удружења.

Подсећамо да је пословању предузетника због непостојања основног, кровног закона, већ “спомињања у појединим одредбама” у Закону о привредним друштвима, где је јасно назначено “да је предузетник физичко лице а не правно лице” и самим тим је немогуће, једноставно применити све одредбе, како је истим законом предвиђено, на привредна друштва и на предузетнике.

Превише је неприменљивих одредби и у Закону о рачуноводству, Закону о порезу на имовину и другим прописима, везано за регулисање одређених питања за

предузетничке делатности. Проблеми се јављају, код стицања имовине на предузетничке делатности, примера ради куповина аутомобила, које се не региструје на предузетничку радњу (иако је корисник опреме) већ на физичко лице, власника предузетничке радње, затим, приликом продаје основног средства возила, поред рачуна о продаји који гласи на предузетничку радњу и исказаног ПДВ-а, у појединим Полицијским управама од предузетника се тражи *Одлука о продаји основног средста, у другим Уговор о купородаји са Потврдом о плаћеном порезу, и разни други проблеми код стицања имовине, узимања пословне имовине у приватне сврхе, итд;*

Доношењем јасног законског оквира за предузетнике решила би се и многа питање и то би увело у правну сигурност сва физичка лица која у Србији остварују приходе по било ком основу и биле би могуће поерским законом, дефинисати јасне њихове пореске обавезе.

Предлажемо, да за предузетнике који имају право да се опорезују на паушално утврђен приход, да је најпримереније, у оквиру паушалног опорезивања, пореском одредбом увести прогресивно опорезивање, једном стопом за порез, на најмање годишње приходе до 500.000 динара а касније, другом (вишим) стопом, примерено вишим приходима, изнад 500.000 па до 6.000.000 динара и дефинисати пореско оптерећење. Подсећамо да су посебно, садашњим одредбама закона, дискриминисане предузетнице-породиље, где држава мора показати, кроз прописе да и предузетнице-породиље, имају иста права по основу социјалне заштите, као друге породиље, запослене код послодавца.

8. Неопходно је изменити Закон о порезу на доходак грађана и укинути Тест самосталности у одредби које га регулишу, јер отежава и усложњава пословање предузетника и њихових пословних партнера, који због Теста нису у могућности да исправно оцене вредности послова који се уговарају јер зависе од тога да ли ће на крају морати да плате додатне порезе према члану 85. тачка 17) Закона о порезу на доходак грађана. У иницијативи достављеној 29.10.2019.г. испред Рачуноводствене коморе Србије, у Министарство финансија, приказали смо у табели погубност увођења теста самосталности, који је довео до гашења десетине хиљада предузетничких делатности али због кога је „оштећен“ буџет за милијарде динара, због непотребних пореских повластица датих на три године за „квалификовано новозапослено лице“. Та одредба је ишла само у корист великих, мултинационалних корпорација у ИТ сектору, који су примили раднике из предузетничке делатности (довели до затварња око 18.000 предузетника у 2020.г.) а држава им помогла да буду ослобођењи плаћања пореза и доприноса, у року од три године. Велика штета је учињена и предузетничкој делатности и буџету Србије, што је у Иницијативи коју је доставила РКС у 2019.г. све кроз податке и табелу, образложено и покушано спречити, да се не донесе та одредбе у закону, односно из РКС смо покушали спречити велику штету, која је учињена.

Неопходно је ХИТНО мењати Закон о порезу на доходак грађана и укинути тест самосталности и укинути одредбу, везано за додатно опорезивање, према члану 85. тачка 17) закона.

9. На Скупштини је закључено да се доставити Пореској управи, примедба на решења издата за обвезнике који порез плаћају на паушално утврђен приход у 2021.г. којима су свим делатностима, повећане обавезе најмање за 10 % иако је на порталу Пореске

управе, стављено обавештење, да ће се обавезе за новоотворене рање у другој години пословања процентуално смањивати (по калкулатору). Међутим решењима су ипак обавезе повећане, па чак и изједначене за територију целе Србије по делатностима, иако су требали да имају корективне елементе у складу са економском моћи обвезника на одређеној територији на којој се налазе радње (није исто обављати делатност у било ком граду у Србији, осим Београда и Новог Сада, и у малим местима испод 15.000 становника, без железнице, аутопута пута исл., тако су изједначене делатности на пример у Љубовији и Лозници, што не може да се исто мери, везано за обим промета, куповну моћ и услове пословних активности).

10. Захтевамо да се Пореска управа оспособи за рад у свим филијалама које су угашење реорганизацијом и да додатно побољша рад, односно отворе експозитуре, пошто због једне обичне потврде мора да се путује преко 60 километара а да у време пандемије је додатно усложњен рад и остваривање пореских права обвезника. На штетност по правну сигурност и добар пословни амбијент, због реорганизације и свођења Пореске управе на 37 филијала, по одлуци Министарства финансија, указали смо испред РКС на Панелу у Медија центру у 2019.г. и молили, кроз иницијативе достављене, Влади Србије, Председнику Србије и Министарству финансија, да се таква реорганизација Пореске управе не проведе. Али на жалост, десило се и сада имамо последице које су проистекле из такве долуге.

Важно је стратешки, да се бивше филијале Пореске управе врате у градовима као експозитуре Пореске управе, јер је важно због пореских услуга за физичка лица и и за све регистроване пореске обвезнике али и за сузбијање сиве економије, која је нелојална конкуренција и прави штету буџету Србије, али и свима онима који уредно послују и плаћају порез.

11. Предлажемо измену Закона о Архивској грађи и архивској делатности, без претензија да умањујемо значај рачуноводствених докумената као облика архивске грађе, већ због његових реперкусија у смислу нових обавеза за привредна друштва и предузетнике.

Наиме, у ранијем социјалистичком моделу функционисања предузећа, била је карактеристична организација пословања, која је подразумевала низ више посебних служби од којих се свака појединачно бавила само пословима који су јој додељени: благајна, ликвидатутра, контирање, билансирање, план и анализа, правна служба за тумачење прописа, кадровска служба и сл. Такву организацију сада можемо наћи само у великим правним лицима. Организација пословања код многих предузетника, микро, малих и средњих предузећа јесте, да се вођење пословних књига уговором поверава пружаоцима рачуноводствених услуга, регистрованим рачуноводственим агенцијама или привредним друштвима. Подсетимо да у Србији, од укупно регистрованих, има око 93 % предузетника, микро и малих правних лица. Дакле, многи привредни субјекти нису у могућности, да имају стално запосленог књиговођу (рачуновођу) него све те послове које су некад обављали читави тимови и службе, препуштају екстерним, по уговору регистрованим, пружаоцима рачуноводствених услуга. Пужаоци рачуноводствених услуга, агенције и привредна друштва, су подржале све проведне реформе преласка на електронско пословање са Пореском управом, Фондом ПИО, ЦРОСО, АПРом, и

годинама већ додатно су оптерећени честим изменама прописа, едукацијама и стручним усавршавањем, превеликим додатним обавезама према Закону о рачуноовдству и Закону о спречавању прања новца, обавезама у виду креирања различитих општих и интерних аката и извештавања и сл. и из неких других (изворно) нерачуноводствених области. **Овако прописан Закон о Архивској грађи и архивској делатности, као и ова нова архивска област, додатно би отежавали и погоршавали, ионако, сталним законским променама и новонаметнутим обавезама, нарушен квалитет рада а на уштрб квалитета и тачности финансијских и пореских извештаја, који су стратешки важни за државу, јер је важно тачно утврђивање и плаћање, обавеза за јавне приходе у буџет Србије.**

Иако сам Закон не прописује одговарајућа стручна звања за бављење овим пословима у самим привредним друштвима, као што то чини када је у питању бављење архивским пословима у самим архивима, чак и овај општи назив „стручно лице“ којем је прописан читав сет послова и процедура, изискује да се нека особа малтене бави само тим пословима, што би даље захтевало повећање броја запослених и последично повећање трошкова, које мало која фирма може да издржи.

Рачуновође-књиговође преузеле су, у преласку на електронску комуникацију са државним институцијама, унос података уместо раније, што су радили запослени у тим институцијама, требали би опет, већ почетком наредне године да се суоче са новим изазовима по питању усложњавања посла и у самој изворној струци, тј. с променама које носи нови Закон о рачуноводству, што се управо временски поклапа са почетком одложене примене поменутог Закона о архивској грађи и архивској делатности.

Молимо на крају, да, ако није могуће од ових процедура и активности потпуно растерећење, ионако разним обавезама притиснутих и казнама заплашених привредних субјеката и са њима повезани, пружаоци рачуноводствених услуга, који по уговору воде пословне књиге за њих, онда да се оне бар крајње поједноставе и олакшају одредбе у Закону о Архивској грађи и архивској делатности Републике Србије и да се додатно не оптерећује пословни амбијент за рад, привредних субјеката и рачуноводствене професије, односно пружаоца рачуноводствених услуга.

Удружење Рачуноводствена комора Србије, активно ради, иницирајући унапређење пословног амбијента у Србији, у циљу повећања правне сигурности у раду пореских обвезника и рачуновођа, сходно томе тражимо, да сви закључци са Скупштине РКС које достављамо, се изанализирају и да се приступи активностима, измене прописа и доношења нових, из разлога и образложења који су наведени у закључцима.

У том смислу предлажемо састанак са Председником Републике Србије, г. Александром Вучићем.

Председник Удружења
Рачуноводствена комора Србије
мр Снежана Митровић

Председник Скупштине РКС
Мирјана Томић

Београд, 24.06.2021.г.